Народна банка Србије

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О КРЕДИТНОЈ АКТИВНОСТИ БАНАКА

Извештај за треће тромесечје 2026.

Београд, новембар 2026.

Уводна напомена

Народна банка Србије је 2014. године почела да спроводи анкету о кредитној активности банака. Циљ те анкете је унапређење анализе кретања на кредитном тржишту увидом у ставове представника банака о остварeним и очекиваним променама и на страни понуде кредита и на страни тражње приватног сектора за кредитима.

Анкета се састоји од десет питања која се односе на кредите привреди и становништву. Испитаници одговарају о промени кредитних стандарда,[1] као и утицају фактора на њихову промену, затим о промени услова одобравања кредита, промени тражње за кредитима и утицају фактора на промену тражње.

У овом документу **сумирани су резултати анкете спроведене од 1. до 14. октобра 2026. године**. У анкети су исказани ставови представника банака о променама током трећег тромесечја 2026. године и очекиваним променама на кредитном тржишту у четвртом тромесечју 2026. године. У анкети су учествовали представници 17 банака, што обезбеђује репрезентативну покривеност кредитног тржишта, јер учешће ових банака износи преко 99% билансне суме банкарског сектора.

Резултати анкете су приказани у виду нето процената. Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди *знатно пооштрени* и *донекле пооштрени* и збира учешћа банака које су одговориле да су *знатно ублажени* и *донекле ублажени*. Позитивна вредност нето процента указује на нето пооштравање, а негативна на нето ублажавање кредитних стандарда. Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео пооштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда. Када је у питању тражња за кредитима, нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је она *знатно повећана* и *донекле повећана* и збира процената банака које су одговориле да је *знатно смањена* и *донекле смањена*. Према томе, позитивна вредност нето процента указује на нето повећање, а негативна на нето смањење тражње.

У графичком приказу резултата, термин *девизни* односи се на кредите одобрене у страној валути или динарима који су индексирани девизном клаузулом.

[1] Кредитни стандарди су писане и неписане интерне смернице или критеријуми који одражавају кредитну политику банке (нпр. приоритети у погледу врсте кредита, колатерала, сектора, региона и сл.).

С А Д Р Ж А Ј

Резиме 3
1. Кредити привреди 4
1.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену .. 4
1.2. Услови одобравања кредита привреди 5
1.3. Тражња привреде за кредитима и фактори који је опредељују 6
2. Кредити становништву 7
2.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену .. 7
2.2. Услови одобравања кредита становништву 8
2.3. Тражња становништва за кредитима и фактори који је опредељују 8

Резиме

Према резултатима октобарске анкете, **банке у Т3 нису мењале кредитне стандарде по којима су одобравале кредите привреди, а њихову промену не очекују ни у Т4.**

Према оцени банака, **тражња привреде за кредитима, укупно посматрано, смањена је у Т3**, услед ниже тражње за дугорочним кредитима, док је тражња за краткорочним кредитима повећана. **У Т4 банке очекују раст тражње за готово свим врстама кредита привреди.**

Банке су у Т3 ублажиле кредитне стандарде по којима су одобравале кредите **становништву**, и то за динарске готовинске кредите, док су стандарди за остале врсте кредита остали непромењени. **У Т4 банке не очекују промене кредитних стандарда.**

Према оцени банака, **тражња становништва за свим врстама кредита остала је непромењена у Т3, док се у Т4 очекује њен умерен раст**, пре свега по основу веће тражње за динарским готовинским кредитима и кредитима за рефинансирање.

Табела 1: Оцене банака у погледу понуде и тражње издвојених категорија кредита

	Понуда (кредитни стандарди)		Тражња	
	Т3 2026.	Т4 2026. (очекивања)	Т3 2026.	Т4 2026. (очекивања)
Привреда	-	-	↓	↑
Динарски				
Краткорочни	↗	↗	↑	↗
Дугорочни	↗	-	↓	↑
Девизни/девизно индексирани				
Краткорочни	-	-	↑	-
Дугорочни	-	-	↓	↑
Становништво	↓	-	-	↗
Готовински (динарски)	↓	-	-	↑
За рефинансирање (динарски)	-	-	-	↑
Стамбени (дев./дев.индексирани)	-	-	↘	↘
Потрошачки (дев./дев.индексирани)	-	-	↗	-

Легенда:

↑ Повећање тражње (нето проценат већи од 5%)
↑ Пооштравање кредитних стандарда (нето проценат већи од 5%)
↗ Повећање тражње / пооштравање кредитних стандарда (нето проценат до 5%)
\- без промене
↘ Смањење тражње / ублажавање кредитних стандарда (нето проценат до 5%)
↓ Смањење тражње (нето проценат већи од 5%)
↓ Ублажавање кредитних стандарда (нето проценат већи од 5%)

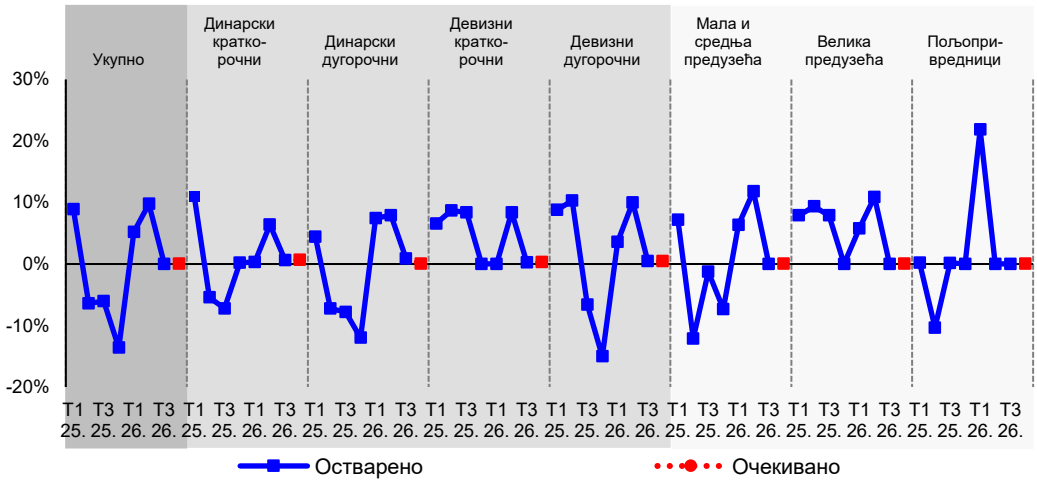
1. Кредити привреди

1.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену

Према резултатима октобарске анкете, кредитни стандарди по којима су банке одобравале кредите привреди остали су непромењени у Т3. Банке не очекују промене кредитних стандарда ни у Т4.

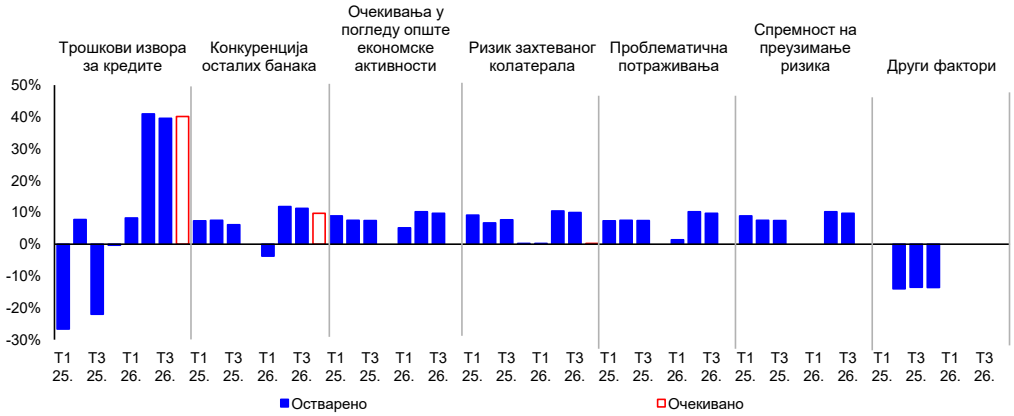
Истовремено, банке су оцениле да су у Т3 повећани трошкови извора финансирања и перцепција ризика, док су спремност на преузимање ризика и ниво конкуренције у банкарском сектору смањени.

Промена кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди пооштрени и збира учешћа банака које су одговориле да су ублажени.
** Позитивна вредност указује на пооштравање кредитних стандарда, негативна на ублажавање кредитних стандарда.

Утицај фактора на промену кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео пооштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда.
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора пооштравању кредитних стандарда, негативна на допринос датог фактора ублажавању кредитних стандарда.

1.2. Услови одобравања кредита привреди

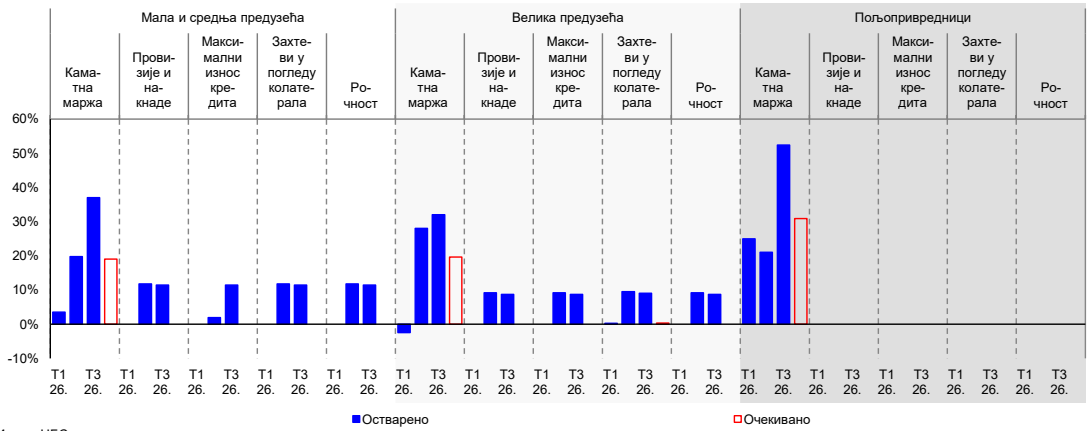
Према оцени банака, услови одобравања кредита привреди пооштрени су у Т3 код свих врста кредита. Пооштравање се огледало у повећању каматних маржи, провизија и накнада за све категорије корисника кредита, као и у смањењу максималних износа и рочности кредита, уз повећане захтеве у погледу колатерала. У Т4 банке очекују даље повећање каматних маржи, док код осталих услова кредитирања не очекују промене.

Промена услова за одобравање кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

Извор: НБС. ■Остварено □Очекивано
* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита пооштрен и учешћа банака које су одговориле да ублажен.
** Позитивна вредност указује на пооштравање услова, негативна на ублажавање услова.

Промена услова за одобравање кредита и кредитних линија предузећима
(нето проценат)

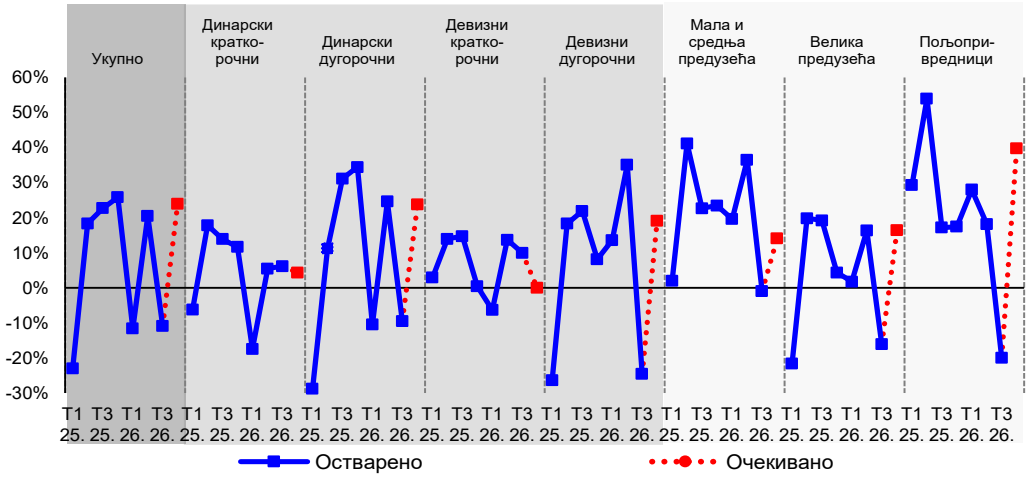
Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита пооштрен и учешћа банака које су одговориле да ублажен.
** Позитивна вредност указује на пооштравање услова, негативна на ублажавање услова.

1.3. Тражња привреде за кредитима и фактори који је опредељују

Према оцени банака, тражња привреде за кредитима, укупно посматрано, смањена је у Т3, првенствено услед ниже тражње за дугорочним кредитима, док је тражња за краткорочним кредитима повећана. Банке су оцениле да је смањење тражње последица мањих потреба предузећа за финансирањем капиталних инвестиција и обртних средстава.

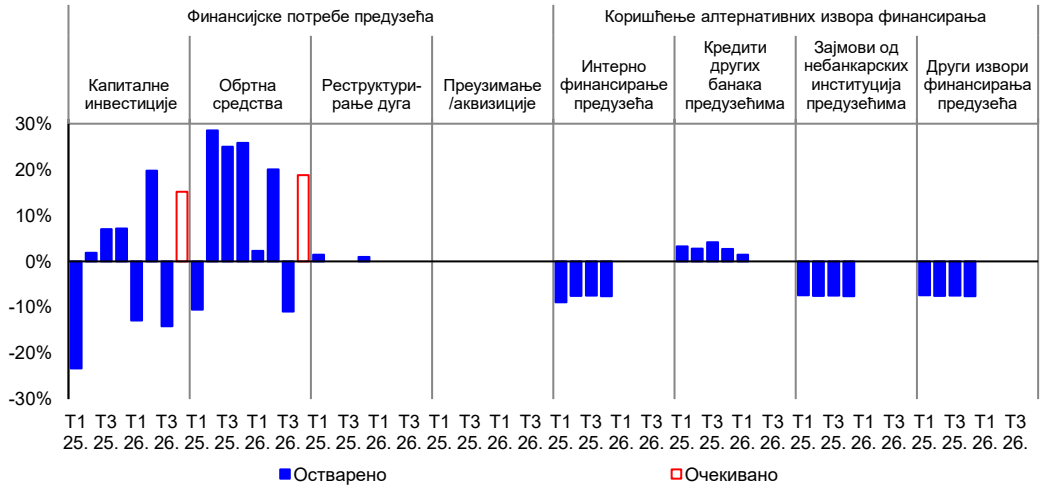
Насупрот томе, у Т4 банке очекују раст тражње за готово свим врстама кредита, услед очекиваног повећања потреба предузећа за овим видовима финансирања.

Промена тражње предузећа за кредитима
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је тражња повећана и збира процената банака које су одговориле да је смањена.
** Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

Утицај фактора на промену тражње предузећа за кредитима
(нето проценат)

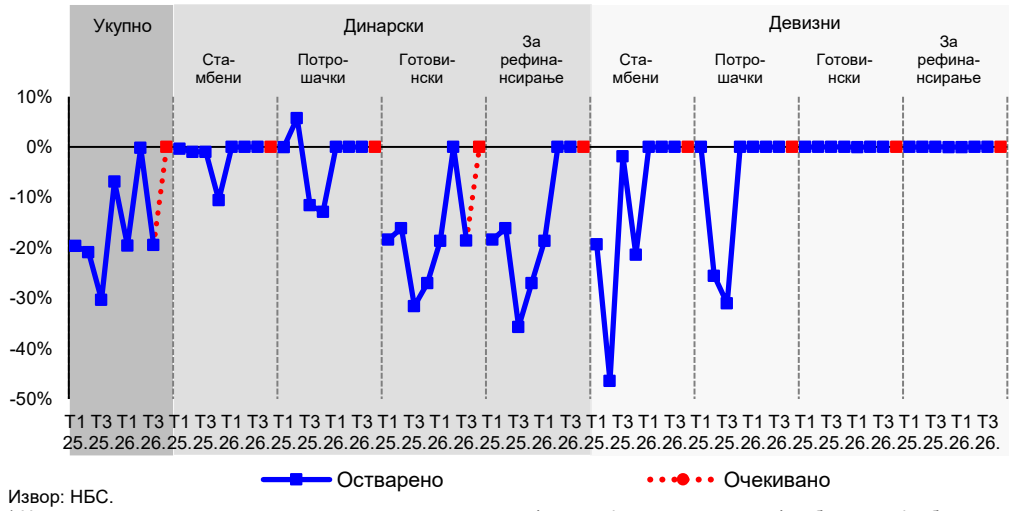
Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о факторима тражње дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео расту тражње и учешћа банака које су одговориле да је допринео смањењу тражње.
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора повећању тражње, негативна на допринос датог фактора смањењу тражње.

2. Кредити становништву

2.1. Кредитни стандарди и фактори који утичу на њихову промену

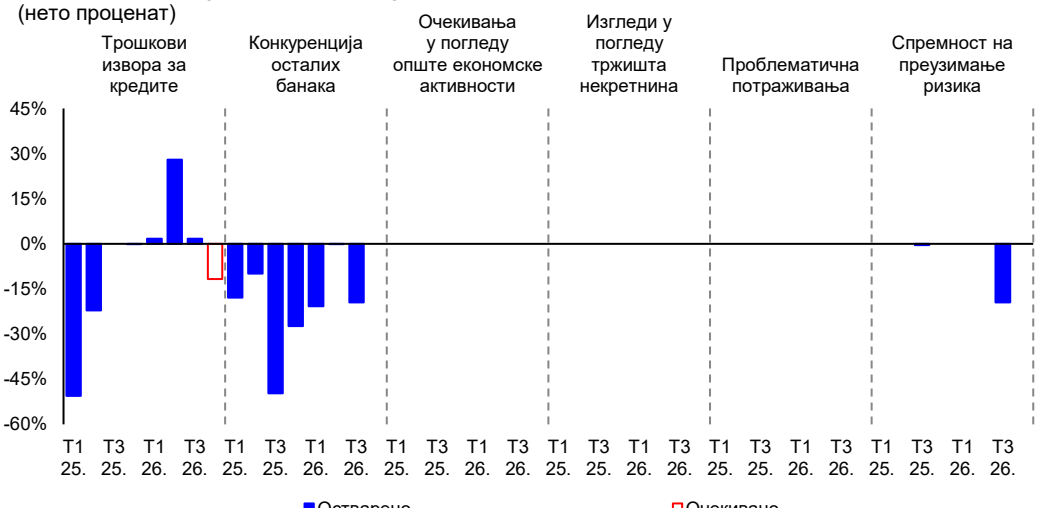
Резултати октобарске анкете показују да су банке у Т3 ублажиле кредитне стандарде по којима су одобравале кредите становништву, и то за динарске готовинске кредите, док су стандарди за остале врсте кредита остали непромењени. У Т4 банке не очекују промене кредитних стандарда.

Промена кредитних стандарда у одобравању кредита становништву
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о понуди кредита дефинисан је као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да су кредитни стандарди пооштрени и збира учешћа банака које су одговориле да су ублажени.
** Позитивна вредност указује на пооштравање кредитних стандарда, негативна на ублажавање кредитних стандарда.

Утицај појединих фактора на промену кредитних стандарда у одобравању кредита и кредитних линија становништву
(нето проценат)

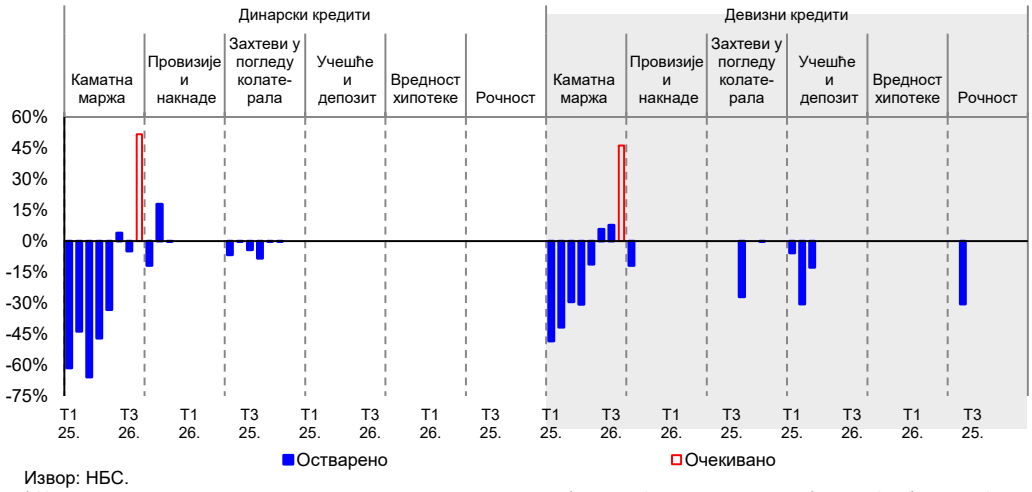
Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о факторима дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео пооштравању и учешћа банака које су одговориле да је допринео ублажавању кредитних стандарда.
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора пооштравању кредитних стандарда, негативна на допринос датог фактора ублажавању кредитних стандарда.

Ублажавању кредитних стандарда допринеле су већа конкуренција међу банкама и њихова повећана спремност на преузимање ризика. Истовремено, иако су трошкови извора финансирања кредитне активности наставили да расту, то није довело до пооштравања кредитних стандарда.

2.2. Услови одобравања кредита становништву

Ценовни услови одобравања кредита становништву ублажени су у Т3, у складу са очекивањима из претходне анкете, пре свега захваљујући смањењу каматних маржи на динарске кредите. Поред тога, поједине банке су повећале максималне износе онлајн готовинских кредита. С друге стране, ценовни услови за девизно индексиране кредите пооштрени су, што се може довести у везу с растом *EURIBOR*-а у претходном периоду.

Промена услова за одобравање кредита становништву
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о условима кредита дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати услов кредита пооштрен и учешћа банака које су одговориле да ублажен.
** Позитивна вредност указује на пооштравање услова, негативна на ублажавање услова.

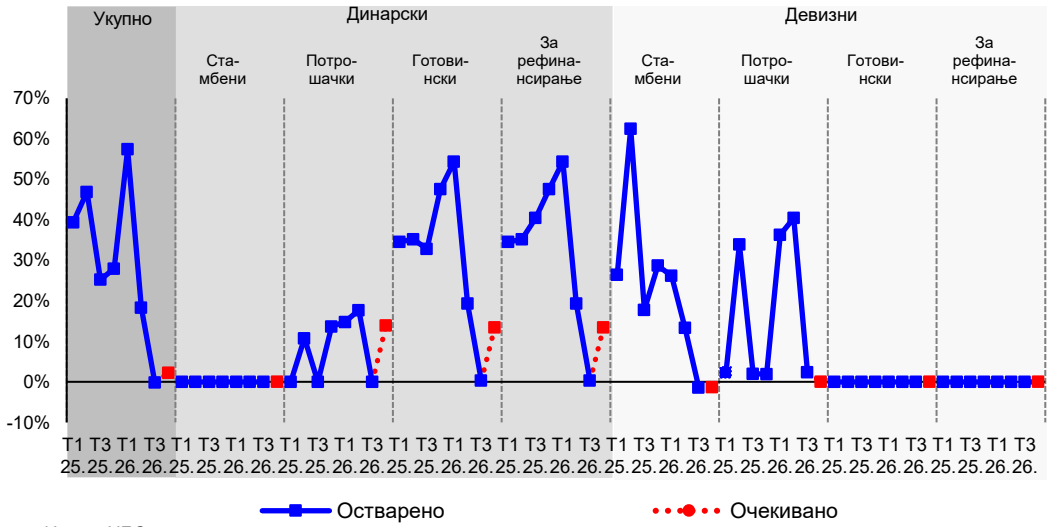
У Т4 банке очекују пооштравање ценовних услова за кредите свих валутних структура, услед очекиваног повећања каматних маржи.

2.3. Тражња становништва за кредитима и фактори који је опредељују

Према оцени банака, укупна тражња становништва за кредитима остала је непромењена у Т3. Посматрано по валутама и наменама, тражња за динарским кредитима свих намена остала је непромењена, док је тражња за девизним стамбеним кредитима благо смањена. С друге стране, тражња за девизним потрошачким кредитима благо је повећана, услед већих потреба становништва за рефинансирањем и набавком трајних потрошних добара.

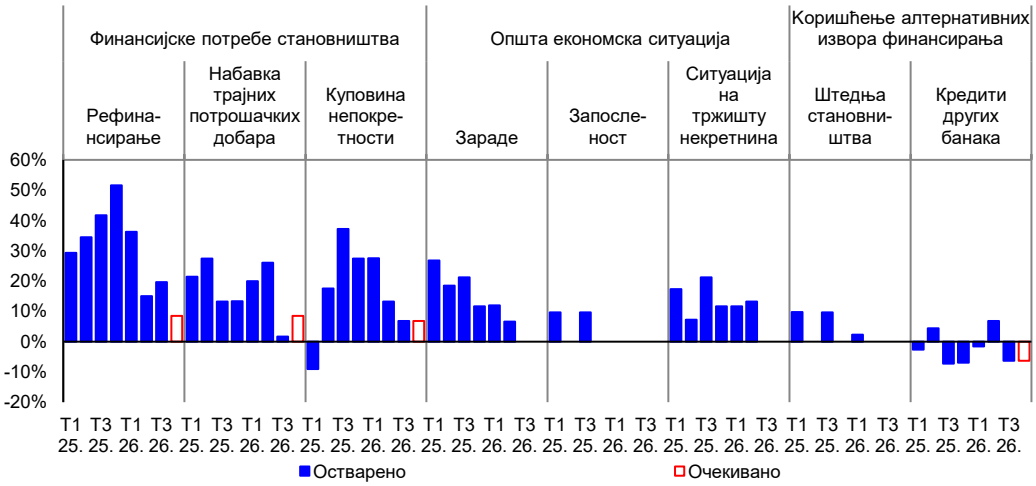
У Т4 банке очекују раст тражње становништва за кредитима, пре свега за динарским готовинским кредитима и кредитима за рефинансирање.

Промена тражње становништва за кредитима
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат је дефинисан као разлика између збира учешћа банака које су одговориле да је повећана и збира процената банака које су одговориле да је смањена.
** Позитивна вредност указује на повећање тражње, негативна на смањење тражње.

Утицај фактора на промену тражње становништва за кредитима
(нето проценат)

Извор: НБС.
* Нето проценат за одговоре на питања о факторима тражње дефинисан је као разлика између учешћа банака које су одговориле да је дати фактор допринео расту тражње и учешћа банака које су одговориле да је допринео смањењу тражње.
** Позитивна вредност указује на допринос датог фактора повећању тражње, негативна на допринос датог фактора смањењу тражње.